

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Voltooid leven

De afgelopen week hadden we verhitte discussies over het zichtbaar maken van kwaliteit in de verpleeghuizen. Overeenstemming over het zichtbaar maken van goede kwaliteit van zorg bleek gedurende dat proces vele malen lastiger dan verwacht. Over één ding waren we het eens; afvinklijstjes waren niet de oplossing en 'het goede gesprek' moest een duidelijke plaats krijgen.

Misschien dat ik mede door de recente moeilijke discussies over het zichtbaar maken van kwaliteit van zorg (en dus van leven) met stomheid geslagen was na het lezen van de Kamerbrief in reactie op het rapport van de commissie-Schnabel. Een half jaar na het zeer uitgebreide en genuanceerde rapport van deze commissie, die aangaf dat een wetswijziging niet nodig en zelfs onwenselijk is omdat dan de veiligheid van kwetsbare mensen in het geding is, suggereert het kabinet dat het niet zo moeilijk moet zijn 'een oplossing' te vinden voor de mensen met een voltooid leven. Er wordt gesteld dat er criteria worden opgesteld om zorgvuldig, toetsbaar en transparant te zijn als het gaat om het beëindigen van iemands 'voltooid' leven. Een leven dat niet bestaat uit lijden door beperkingen, psychiatrische ziekte, dementie of acute trauma's, maar ontstaat door eenzaamheid, verlies aan contacten en het lijden aan het leven pur sang. Niet alleen bij ouderen, maar wel pas bij het bereiken van een, nog niet nader bepaalde leeftijd. Met de dood als lonkend perspectief.

Ik voorzie een lijstje. Een lijstje dat op geen enkele manier de complexiteit van dit vraagstuk kan benaderen. Een lijstje waar we, als

het goed is, met z'n allen niet uit gaan komen. Want hoe kunnen we nu criteria opstellen van het voltooide leven als het al nauwelijks lukt voor goede kwaliteit van zorg? Veel verder dan 'dat bepaal ik toch zeker zelf wel' zal het waarschijnlijk niet komen met die criteria. Men stelt tenslotte autonomie als hoogste goed. In tegenstelling tot de barmhartigheid en veiligheid in de Wet toetsing levensbeëindiging. Zodra er een medische grondslag is zal, volgens het voorstel, worden verwezen naar de euthanasiewet. En dan zijn we weer bij het begin van deze terugkerende discussie rond het vrijwillig levenseinde; dan kom je uit bij 'lastige' dokters die steeds vaker neergezet worden als mensen die je maar in leven willen houden en je de dood niet gunnen. De stap naar het loslaten van de Wtl wordt met dit voorstel wel erg klein.

Met het huidige voorstel blijkt de overheid, zoals wel vaker, afstand te nemen van de adviezen van (door haar zelf gekozen) professionals en zijn eigen, politiek gestuurde koers te varen. En terwijl we als artsen het motto; 'niet alles wat kan, hoeft' omarmen en ons inzetten voor passende zorg, wordt het motto van de overheid; 'alles wat u wilt moet ook kunnen'. In ieder geval als het gaat om de zelfgekozen dood. Het goede gesprek is helaas niet gevoerd. Het vertrouwen in criteria en lijstjes blijft onveranderd hoog. Maar het echte antwoord op hoe we moeten omgaan met de verouderende samenleving is nog niet gevonden.

“

NIENKE NIEUWENHUIZEN

Hoe moeten we omgaan met de verouderende samenleving

verenSo

Nienke Nieuwenhuizen
voorzitter VerenSo

prof.dr. Menno Reijneveld: betrokkenheid + deskundigheid = vakmanschap

Op 25 november 2016 is het KAMG-congres 'Vakmanschap'. Menno Reijneveld, arts M&G en hoogleraar sociale geneeskunde Universitair Medisch Centrum Groningen, neemt je die dag mee door het thema vakmanschap in public health. Reijneveld: 'Het is essentieel dat je weet wat werkt en dat je over de bagage beschikt om af te wijken van richtlijnen wanneer nodig. Dat vraagt nogal wat, zoals het op peil houden van je kennis en kunde. Dat je dat doet en toepast vanuit je betrokkenheid en deskundigheid, dat is voor mij vakmanschap.'

Vakmanschap op peil

'Iedereen zal het erover eens zijn dat opleiding en nascholing essentieel zijn voor het goed – blijven – uitoefenen van je vak. Tegelijkertijd is juist dát de grote uitdaging: het vereist tijd en energie van professionals, middelen én een goede academische basis voor het vakgebied.'

Aanpassingsvermogen

De maatschappij verandert steeds sneller, de geneeskunde evenzeer. Sociale geneeskunde zit op het snijvlak van beide, en verandert daardoor ook steeds sneller. Als professional moet je dat volgen; weten wat er speelt en wat dat voor de uitoefening van je vak betekent. Vakmanschap bepaalt voor een groot deel of public health effectief is. Of we de goede zorg kunnen leveren, het juiste beleid kunnen neerzetten en onze gereedschapskist aan interventies kunnen inzetten.

Wat valt er te halen op het congres?

Het KAMG-congres draagt bij aan het op peil houden van je kennis en kunde. Het programma dekt de breedte van het vakgebied en je krijgt enkele belangrijke ontwikkelingen op een presenteerblaadje. Vakmanschap is overal nodig; door problemen in de volksgezondheid aan de kaak te stellen zoals De Kanter dat doet. In de opleiding, zowel bij de opleiders als bij de aiossen. En in de alledaagse praktijk in de meer individuele zorg. Als deelnemer kun je je koffer flink vullen met inspiratie en nieuwe kennis die je krijgt in de plenaire en parallelsessies. De belangrijkste boodschap voor nu is wat mij betreft: wees actief. Denk en doe samen mee. De kunst is de goede ideeën samen te realiseren. Laten we onze mouwen oproepen en zo de public health duurzaam verder helpen.'

KAMG-congres Vakmanschap

Vrijdag 25 november 2016 | 09.30 - 16.30 uur |
NBC Nieuwegein

Artsen in de publieke gezondheidszorg helpen Nederland gezond te houden. Vakmanschap is daarbij natuurlijk heel belangrijk. Wat houdt vakmanschap voor jou in? Welke wetenschappelijke en maatschappelijke uitdagingen kom je tegen en wat betekenen die voor jouw vakmanschap? Welke veranderingen komen op ons af en hoe moeten we ons voorbereiden op de eisen van de toekomst?

Op het KAMG-congres 'Vakmanschap' ga je met deze vragen aan de slag. Samen met collega's bespreek je adequate antwoorden waar je in de praktijk mee verder kunt. Met inspirerende sprekers in actuele plenaire sessies en interactieve parallelsessies. Daarnaast kun je deelnemen aan netwerktafelgesprekken of een pitchsessie en posterpresentaties bezoeken. Je gaat naar huis met nieuwe inzichten en extra bagage om jouw vakmanschap een frisse impuls te geven.

Kom, denk en doe ook mee!

Meer informatie en aanmelden: kamg.nl/congres

Nivel onderzoekt impact van openbaarmaking tuchtuitspraken

Berispingen en boetes die de tuchtrechter oplegt, zijn vijf jaar lang zichtbaar in het openbare BIG-register. Ook worden deze tuchtmaatregelen bekend gemaakt in een lokale krant, onder vermelding van de 'aard van het vergrijp'. Het Nivel onderzoekt de impact van deze openbaarmaking op artsen en hun omgeving.

Dit gebeurt via een steekproef onder zorgverleners. Ook het belang dat burgers hechten aan deze informatie wordt onderzocht. Het ministerie van VWS subsidieert het onderzoek.

De KNMG vindt dit onderzoek van groot belang en drong al eerder aan op een evaluatie van deze openbaarmakingen.

De artsfederatie heeft zich altijd verzet tegen deze wijze van 'naming and shaming'. De patiënt schiet met deze informatie volgens de KNMG niet wezenlijk iets op. De maatregel van waarschuwing, berisping of boete, anders dan bijvoorbeeld een schorsing, heeft geen gevolgen voor de beroepsuitoefening van de arts. Een maatregel van de tuchtrechter na een individuele klacht zegt niets over de totale kwaliteit van zorg door die arts. Het openbaar aantekenen van deze tuchtmaatregelen levert voor de patiënt dan ook geen zinvolle (keuze-)informatie op. Maar een langdurige aantekening in het BIG-register is voor artsen wel onevenredig belastend en stigmatiserend.

De KNMG roept artsen die aangeschreven worden door het Nivel op mee te werken aan dit onderzoek. Hoe meer respons, hoe beter een evaluatieve afweging kan worden gemaakt tussen enerzijds de mening en ervaringen van zorgverleners met de openbaarmaking van tuchtmaatregelen en anderzijds het belang dat burgers hechten aan de openbaarheid van deze informatie. *knmg*

GETTY IMAGES

KNMG bestudeert kabinetsbrief over rapport-Schnabel

Minister Schippers van Volksgezondheid bracht de reactie van het kabinet op het rapport van de commissie Schnabel over voltooid leven naar buiten in Nieuwsuur. Artsenfederatie KNMG zal zich met haar federatiepartners goed in de brief en de consequenties verdiepen alvorens met een reactie te komen.

In het rapport stelde de adviescommissie voltooid leven onder leiding van Paul Schnabel in februari 2016 dat het verruimen van juridische mogelijkheden voor hulp bij zelfdoding onwenselijk is. De kabinetsreactie bevat twee kernpunten:

- De euthanasiewet functioneert goed en blijft intact.
- Er komt voor voltooid leven aparte wetgeving.

De KNMG is verrast over de wending die het Kabinet heeft genomen ten opzichte van de uitkomsten van de commissie-Schnabel. Dat rapport was in lijn met het KNMG-standpunt 'De rol van de arts bij het zelfgekozen levenseinde'. De KNMG zal de brief goed bestuderen en samen met haar achterban en de federatiepartners tot een gewogen reactie komen. Zo wordt de achterban in november geraadpleegd via het KNMG Artsenpanel en tijdens districtsbijeenkomsten over de dilemma's die in de praktijk voor patiënten en artsen bestaan. De uitkomsten worden besproken met de federatiepartners, waarna het streven is om eind november, begin december te komen met een weloverwogen en gedragen reactie. *knmg*

Werk aan uw carrière!

Volg trainingen en workshops van KNMG Arts & Carrière

KNMG Arts & Carrière staat voor de juiste arts op de juiste plaats. Iedere geneeskundestudent of arts heeft vragen rondom loopbaan en carrière. Hoe kom ik in aanmerking voor die felbegeerde opleidingsplaats? Hoe pak ik een carrièreswitch aan? Welke competentie kan, wil of moet ik verder ontwikkelen? Hoe blijf ik als ervaren professional fit en energiek in mijn werk? Onze workshops en trainingen helpen bij het zoeken naar antwoorden op deze vragen.

Schrijf snel in! Kijk voor het uitgebreide aanbod van trainingen en workshops op knmg.nl/artscarriere.

[basisartsen, aiossen, medisch specialisten](#)

Netwerken & de kunst van het gunnen

Als arts is het de kunst om u zichtbaar te maken en positief op te vallen. Als u tenminste serieus in aanmerking wilt komen voor dat ene subspecialisme, de promotieplek, het verkrijgen van subsidies of de job bij de maatschap die u ambieert. Hoe krijgt u de kans om extra handelingen uit te voeren of aanwezig te zijn bij bijzondere operaties? In deze workshop leert u hoe u uw netwerk kunt inzetten om uw doelen te bereiken. U krijgt inzicht in hoe 'de kunst van het gunnen' werkt en hoe u de wetten van beïnvloeding kunt gebruiken om relaties positief te beïnvloeden op die momenten die ertoe doen.

Datum: 10 november

[studenten](#)

Workshop Solliciteren voor coassistenten

Hulp nodig bij het bemachtigen van die felbegeerde opleidingsplaats? Deze workshop is specifiek gericht op het vergroten van uw kans op een opleidingsplaats en u krijgt handvatten om uzelf te presenteren. Deze workshop geeft antwoord op vragen als: Hoe vergroot ik mijn kans op een opleidingsplaats? Hoe blijf ik mijzelf tijdens een sollicitatiegesprek? Of hoe bereid ik mij voor op een sollicitatie?

Datum: 15 november

[studenten, basisartsen, aiossen, medisch specialisten](#)

Workshop Bespreking van onderzoeksverslag of publicatie

Module 5 van de leergang Wetenschappelijk schrijven. In deze module staan werk en individuele leerwensen centraal. Door bespreking en analyse van uw eigen werk wordt de theorie van de voorgaande modules opgefrist en uitgediept. Behalve teksten kunnen ook specifieke knelpunten op het gebied van de schrijfplanning, het schrijfproces of vormgeving van de tekst aan de orde komen. Deze verdiepingscursus is een inspirerende

bijeenkomst waarin u antwoord krijgt op uw specifieke schrijfvragen en intensief uitwisselt met collega-schrijvers. U gaat naar huis met gerichte feedback op uw werk en concrete adviezen om uw schrijfwerk energiek aan te pakken.

Datum: 23 november

[basisartsen](#)

Training Solliciteren naar een opleidingsplaats

Binnen nu of een half jaar meedoen met een opleidingsronde? In de training Solliciteren naar een opleidingsplaats, specifiek gericht op het vergroten van uw kans op een opleidingsplaats, wordt uitgebreid stilgestaan bij de voorbereiding op en het oefenen van een sollicitatiegesprek. Wat is bijvoorbeeld de meest kansrijke manier om voor een bepaald specialisme in opleiding te komen? En hoe gaat u een gesprek aan met een commissie, waarbij uw natuurlijke kracht, eigenheid en talent voorop blijven staan? In de training oefenen we ook met een 'opleidingscommissie' om de werkelijkheid te benaderen.

Datum: 20 maart 2017

Coaching

Voor het aanbod van coaching werkt KNMG Arts & Carrière samen met het Carrièrecentrum Zorg (CCZ). Kijk voor meer informatie op cczorg.nl.

 knmg
ARTS &
CARRIÈRE

KNMG Arts & Carrière Biedt geaccrediteerde workshops en trainingen voor geneeskundestudenten, basisartsen, aiossen, en medisch specialisten. Kijk voor meer informatie, locaties en aanmelding op knmg.nl/artscarriere of e-mail artscarriere@fed.knmg.nl.

Wetenschaps- en Innovatieprijs

Omdat uw onderzoek een podium verdient!

De Federatie Medisch Specialisten lanceert een wetenschaps- en innovatieprijs die jaarlijks zal worden uitgereikt. Dit jaar wordt de prijs toegekend aan een medisch specialist of onderzoeksgroep die zich onderscheidt met relevant en kwalitatief hoogstaand klinisch wetenschappelijk onderzoek. Hiermee wil de Federatie bijdragen aan de zichtbaarheid van de medisch specialist als onderzoeker maar ook goed onderzoek en samenwerking in het onderzoeksveld bevorderen.

HOE WERKT HET?

Tot eind november 2016 kunt u uw publicatie insturen naar uw eigen wetenschappelijke vereniging. Wetenschappelijke verenigingen selecteren uit de inzendingen het beste onderzoek voor deelname aan de volgende ronde. Het onderzoek wordt vervolgens beoordeeld door een onafhankelijke en deskundige vakjury. De drie beste onderzoeken krijgen een podium tijdens het Federatiecongres in maart 2017. De winnaar ontvangt een blijvend aandenken en een geldbedrag van 5000,- euro (te besteden aan vakgerelateerde activiteiten). Daarnaast zal het vakblad NTvG aandacht besteden aan de winnaar.

***Attendeer ook uw
collega-onderzoekers op
deze prijs!***

MEER WETEN?

Meer informatie over deze prijs, de samenstelling van de jury en de procedure is te vinden op:

www.demedischspecialist.nl/wetenschapsprijs

WELKE ONDERZOEKEN KOMEN IN AANMERKING?

Om in aanmerking te komen voor de prijs, gelden de volgende criteria:

- Het artikel is in 2015 of 2016 gepubliceerd in een Nederlands of buitenlands peer-reviewed tijdschrift.
- Het onderzoek is geïnitieerd en uitgevoerd door een of meerdere medisch specialisten die ingeschreven staan in het BIG-register (dan wel ziekenhuisapothekers of klinisch fysici / chemici).
- Het onderzoek voldoet aan de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, zoals opgesteld en uitgewerkt door de Vereniging van Universiteiten VSNU en gehanteerd door NWO met betrekking tot zorgvuldigheid, betrouwbaarheid, controleerbaarheid, onpartijdigheid en onafhankelijkheid.
- Het onderzoek is klinisch relevant en grensverleggend.

Daarnaast strekt het tot aanbeveling wanneer:

- het onderzoek niet gefinancierd is door industriële partijen;
- het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking tussen een universiteit en een zorginstelling met een algemeen of categoriaal karakter (multicenter);
- de publicatie voor iedereen wereldwijd gratis toegankelijk is op het moment van verschijnen (open access).

LHV en Verenso helpen samenwerking huisarts en specialist ouderengeneeskunde op weg

Huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde hebben steeds vaker met elkaar te maken in de zorg voor ouderen met een complexe zorgvraag. Het is dus belangrijk dat zij van elkaar weten waar ze van op aan kunnen en dat ze goede afspraken maken over die samenwerking. Om daarin te helpen hebben de verenigingen van huisartsen (LHV) en specialisten ouderengeneeskunde (Verenso) een digitale handreiking gemaakt.

In de eerste lijn is de huisarts het eerste aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de algemene medische zorg voor kwetsbare ouderen. Deze patiënten wonen thuis, in een aanleunwoning of in een instelling zonder Wlz-behandeling. Als de zorgzwaarte van de patiënt de huisartsgeneeskundige zorg overschrijdt, is expertise van een specialist ouderengeneeskunde noodzakelijk.

Zo kan de huisarts de specialist ouderengeneeskunde in consult roepen. Afhankelijk van de vraagstelling en de gevoelde beperkingen van de patiënt, biedt de specialist ouderen-

geneeskunde specifieke medische zorg. Het is zelfs mogelijk dat de zorg tijdelijk wordt overgenomen door de specialist ouderengeneeskunde.

Deze handreiking biedt artsen een leidraad voor het maken van afspraken over de verantwoordelijkheidsverdeling in de samenwerking voor ouderen met een complexe zorgvraag. Ook geeft het een overzicht van de huidige financieringsmogelijkheden voor de specialist ouderengeneeskunde.

De nieuwe handreiking is voor iedereen te downloaden op lhv.nl en verenso.nl.

Artsenfederatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot bevordering der
Geneeskunst
R.A.C.L. Héman, voorzitter a.i.
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
F.H.G. de Grave, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
C. van Woerkom, voorzitter
tel. 030 28 23 827
info@degeneekundestudent.nl
degeneekundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij
en Gezondheid
R.A.C.L. Héman, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 3033 662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
P. van Rooij, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
lhv@lhv.nl, lhv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 2040 620
kwalityetsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor
Verzekeringsgeneeskunde
R. Kok, voorzitter
S. van der Burg-Vermeulen, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Vereniging van specialisten
ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
F.J. Roos, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl, verenso.nl

